

VELKÁ NOVELA ZOK A NĚKTERÝCH SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

SÍLA | RESPEKT | NEZÁVISLOST

Výhrada: Cílem dokumentu je poskytnutí základních informací pro podnikání. Hospodářská komora ČR objektivně nemůže převzít odpovědnost za naprostou správnost, úplnost a aktuálnost jí poskytovaných informací. Hospodářská komora ČR postupuje s odbornou péčí, ale neodpovídá za škodu vzniklou v souvislosti s poskytnutými informacemi.

OBSAH

ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	2
SOUHRN NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH ZMĚN.....	3
PODROBNĚJI K JEDNOTLIVÝM ZMĚNÁM	5
JAK REAGOVAT	14

ZÁKLADNÍ INFORMACE

- Základní (obecná) úprava právnických osob je upravena zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- Speciální úpravu pak obsahuje zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) - v běžně užívané zkratce "ZOK".
- Aktuálně – dne 13. 2. 2020 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 33/2020 Sb., kterým se mění ZOK a některé další související zákony.
- Zákon č. 33/2020 Sb. má dělenou účinnost - to znamená, že většina změn (včetně změn ZOK) nabyla účinnosti dnem 1. 1. 2021 a změna týkající se zákona o základních registrech nabude účinnosti dnem 1. 7. 2021. **Na paniku je ale ještě čas. Obchodní korporace a družstva budou muset ujednání zakladatelských právních jednání (stanov) a společenských smluv uvést do souladu s povinnými ustanoveními zákona do jednoho roku od účinnosti, tj. do 1. 1. 2022. Dále je nutno do 6 měsíců od účinnosti novely (do 30. 6. 2021, nestanoví-li zákon u určitých listin nebo skutečnosti jinak) provést zápis skutečnosti, jež se dosud nezapisovala, a založit nové listiny do sbírky listin u příslušného rejstříkového soudu.** Pokud tak obchodní korporace nebo družstvo neučiní ani po dodatečně soudem stanovené přiměřené lhůtě, může být taková entita na základě návrhu rejstříkového soudu nebo osoby, která osvědčí právní zájem, soudem zrušena a zlikvidována.
- Jedním ze **souvisejících** zákonů, které jsou měněny zákonem č. 33/2020 Sb., je i občanský zákoník, jehož se týká jen drobná a přehlednutelná změna s poměrně zásadními dopady.

SOUHRN NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH ZMĚN

Změn, které přináší zákon č. 33/2020 Sb. je celá řada. U některých jednodušších změn nejspíš nebude problém, aby je společnosti zapracovaly do svých korporátních dokumentů a respektovaly je následně ve své každodenní praxi. Jiné jsou výrazně komplikovanější a reakce na ně bude zřejmě v mnoha případech vyžadovat pomoc odborníků vzdělaných v právu. V tomto materiálu přiblížíme jen některé z nich (jak v ZOK, tak i v souvisejících předpisech), a to ty, které považujeme z hlediska podnikatelů za nejpodstatnější.

A. Změny v ZOK:

1. splacení vkladu (§ 23 odst. 2 ZOK)
2. nakládání s podílem (vypuštění § 32 odst. 3 ZOK)
3. výše výplaty podílu na zisku (§ 34 odst. 2 ZOK)
4. omezení výplaty podílu na zisku (§ 40 ZOK)
5. personální reprezentace právnické osoby jako člena voleného orgánu jiné právnické osoby (§ 46 a násl. ZOK)
6. zrušení střetu zájmů u funkce prokuristy (§ 58 ZOK)
7. smlouva o výkonu funkce (§ 59 a násl. ZOK)
8. odstoupení z funkce (§ 58 odst. 1 ZOK)
9. vypuštění údajů ze společenské smlouvy nebo stanov (§ 146 odst. 3 ZOK)
10. liberálnější úprava zákazu konkurence (§ 199 ZOK, resp. § 441 a 451 ZOK)
11. statutární ředitel (§ 463 ZOK)

B. Změna občanského zákoníku:

12. povinnost uchovávat zápisy z jednání (§ 158a obč. zák.)

C. Změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů:

13. ukládání dokumentů do Sbírký listin (§ 105a zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů)

PODROBNĚJI K JEDNOTLIVÝM ZMĚNÁM

1. **Splacení vkladu (§ 23 odst. 2 ZOK):** Nově lze vklad do společnosti, pokud jeho výše (resp. výše součtu všech vkladů) nepřesáhne 20 tisíc Kč, splatit i jiným způsobem (než je doposud vyžadované splacení na zvláštní účet u banky). Nová úprava ulevuje společnostem s nízkým základním kapitálem (typicky 1,- Kč), že není nutno zakládat účet u banky, protože náklady spojené se založením účtu v takových případech výrazně převyšují částku základního kapitálu. Novela tedy umožňuje například i to, co bývalo dříve běžné – využít institutu "správce vkladu".

***Pozor:** Nejedná se jen o skutečnost, že náklady na povinné založení účtu u banky překročily v případě "korunové" společnosti samotný základní kapitál. Jedná se i úsporu času. Před novelou bylo nutno se zakladatelským dokumentem navštívit banku, založit účet, doklad o založení účtu doložit obchodnímu rejstříku a po zapsání společnosti do rejstříku znovu vyrazit do banky (s výpisem z OR), kde se speciální zakladatelský účet mohl změnit na běžný. Nyní stačí pro zápis do obchodního rejstříku čestné prohlášení správce vkladu, že u něj byl základní kapitál složen, a v bance stačí jediná návštěva.*

2. **Nakládání s podílem (vypuštění § 32 odst. 3 ZOK):** Vypuštěné ust. § 32 odst. 3 stanovovalo pro zástavu podílu stejné podmínky, jaké platí pro převod podílu. Nově se tedy zástava podílu řídí obecnou úpravou (§ 1320 a násl. obč. zák.), která je sice obsahově shodná s vypuštěnou úpravou, ale současně připouští možnost zvolit si úplný zákaz zástavy podílu nebo její omezení.

***Pozor:** Novelizace dává společnostem větší míru volnosti, pokud jde o institut zástavy podílu. Je ovšem nutno poznamenat, že větší míra volnosti směřuje výlučně směrem ke zpřísnění. Tzn. pokud např. společenská smlouva umožňuje podíl převést se souhlasem valné hromady, může sice připouštět úplný zákaz zastavit podíl, ale nesmí připouštět zastavení podílu bez souhlasu valné hromady.*

3. **Výše výplaty podílu na zisku (§ 34 odst. 2 ZOK):** Nově se stanoví maximální částka k rozdělení jako součet výsledku posledního skončeného účetního období, výsledků hospodaření předcházejících let a ostatních fondů, které lze použít podle uvážení společnosti, ponížený o příděly do rezervních a jiných fondů; a dále se nově upravuje odpovědnost členů statutárního orgánu, kteří s výplatou souhlasili. Pokud statutární orgán rozhodne o výplatě podílu na zisku v rozporu se zákonem, pak nastupuje vyvratitelná právní domněnka, že členové statutárního orgánu, kteří výplatu odsouhlasili, nepostupovali s péčí řádného hospodáře a mohou být vystaveni všem důsledkům, které jsou s opomenutím péče řádného hospodáře spojovány (zejména náhrada škody z vlastního majetku).

***Pozor:** Jedná se o komplikovanou problematiku a nad rámec výše uvedeného je nutno statutárním orgánům doporučit provést po 1. 6. 2021 kontrolu zápisu v rejstříku evidence skutečných majitelů. Nová právní úprava evidence skutečných majitelů (ESM), která je právě po 1. 3. 2021 účinná může znamenat, že pokud v rámci valné hromady rozhodovala osoba, která je skutečným majitelem, avšak v ESM není zapsána nemohla o výplatě podílu na zisku rozhodnout platně. A případná škoda, která by společnosti neoprávněnou výplatou podílu na zisku vznikla, by mohla být vztahována právě ke statutárnímu orgánu, který by podíl na zisku vyplatit umožnil.*

4. **Omezení výplaty podílu na zisku (§ 40 ZOK):** V doposud platném znění ZOK je omezení výplaty podílu na zisku vztahováno pouze k akciovým společnostem (§ 350 odst. 1 aktuálního ZOK) a protože není důvod, aby se toto pravidlo nevztahovalo na společnosti s ručením omezeným nebo družstva, přesouvá se toto pravidlo nově do § 40 odst. 1 ZOK. Odstavec 2 pak přebírá pravidlo pro omezení výplaty podílů na zisku (obsažené v § 28 odst. 7 zákona o účetnictví). Formulováno je tak, aby odpovídalo požadavkům v tom smyslu, že omezení působí nejen v okamžiku vyplacení podílů na zisku, ale již v okamžiku rozdělení zisku a nově dopadá i na situaci, kdy náklady na vývoj nejsou zcela odepsány, ale zisk k rozdělení je vyšší než neodepsané náklady. O částku neodepsaných nákladů na vývoj bude v takovém případě nutné částku zisku k rozdělení snížit. Pravidlo se v návaznosti na změnu § 34 odst. 2 použije i pro rozdělení jiných

vlastních zdrojů. Rozdělení zisku provedené v rozporu s ustanovením odst. 2 nemá právní účinky. Nově je dále doplněn odstavec 5, který zakazuje, aby obchodní korporace poskytla společníkovi nebo osobě jemu blízké bezúplatné plnění (až na uvedené výjimky - např. obvyklé příležitostné dary nebo přiměřené dary na veřejně prospěšný účel - se zjevnou vazbou na ust. § 591 obč. zák.). Zákonodárce zřejmě dospěl k názoru, že prostřednictvím bezúplatných plnění společníkovi by mohlo docházet k obcházení pravidel pro výplatu podílu na zisku nebo jiných vlastních zdrojích společnosti (nebo že k němu historicky dochází).

Pozor: Jedná se o náročnou a specializovanou problematiku, jejíž bezchybné řešení nejspíš zvládnou bez konzultací s daňovým poradcem nebo alespoň s účetní jen někteří manažeři.

- 5. Právnícká osoba jako člen voleného orgánu jiné právnické osoby (§ 46 a násl. ZOK):** Původní právní úprava nezajišťovala, že bude ve všech právnických osobách dohledatelná fyzická osoba, která jménem právnické osoby jedná, právnickou osobu řídí, a kterou lze případně volat k odpovědnosti (včetně trestněprávní), pokud je členem voleného orgánu jiná právnická osoba. Proto se od této úpravy ustoupilo a přijalo se pro kapitálové společnosti a družstva pravidlo speciální - právnická osoba musí zmocnit jednu jedinou fyzickou osobu, která ji bude zastupovat v rámci výkonu volené funkce v jiné právnické osobě, a tuto osobu musí nechat zapsat do obchodního rejstříku. Termín pro provedení zápisu takové fyzické osoby je souběžný se zápisem právnické osoby jako člena voleného orgánu jiné právnické osoby do obchodního rejstříku - nebude-li předložena k zápisu právnické osoby jako člena voleného orgánu jiné právnické osoby současně i fyzická osoba jako zmocněný zástupce právnické osoby - člena voleného orgánu, nebude možné právnickou osobu do voleného orgánu zapsat. U již zapsaných právnických osob - členů voleného orgánu je nutno provést zápis zmocněné fyzické osoby v obchodním rejstříku ve lhůtě do 30. 6. 2021 (přechodná ustanovení k ZOK odst. 2). Pokud bude právnická osoba svého zmocněnce měnit, pak musí provést změnu zápisu v obchodním rejstříku do 3 měsíců od zániku zmocnění předešlého zástupce.

***Pozor:** Nově zavedené pravidlo se týká výlučně statutárních orgánů (typicky jednatelů, členů představenstva / správní rady). Nově se zavádí, že musí existovat a v obchodním rejstříku být jednoznačně označena fyzická osoba, která bude za právnickou osobu (jako statutární orgán jiné právnické osoby) činit právní jednání. Pokud právnická osoba jakožto člen statutárního orgánu jiné právnické osoby žádnou takovou osobu neustanoví a nenechá zapsat do obchodního rejstříku, nebude moci být sama jako statutární orgán zapsána. Právnické osoby, které již jsou jako statutární orgány jiných právnických osob v obchodním rejstříku zapsány, musí nechat do obchodního rejstříku zapsat fyzickou osobu, která za ni bude v rámci výkonu činností statutárního orgánu jiné právnické osoby činit právní jednání, v termínu do 30. 6. 2021.*

6. **Zrušení střetu zájmů u funkce prokuristy (§ 58 ZOK):** Minulá právní úprava vztahovala aplikaci pravidel o střetu zájmů i na výkon funkce prokuristy. Nově se aplikace pravidel o střetu zájmů u výkonu funkce prokuristy zrušila.

***Pozor:** Logické vysvětlení předkládá důvodová zpráva, podle níž je prokura formou smluvního zastoupení obchodní korporace. A pokud u jiných forem smluvního zastoupení (např. na základě plné moci) a ani zákonného zastoupení právní úprava aplikaci střetu zájmů nevyžaduje, není důvodné, aby ji vyžadovala na prokuru. Prokurista se tedy nemůže dopustit porušení pravidel upravujících střet zájmů mezi jeho osobou a společností, kterou zastupuje.*

7. **Smlouva o výkonu funkce (§ 59 a násl. ZOK):** Z minulé právní úpravy se dovozovalo, že pokud nebyla smlouva o výkonu funkce schválena nejvyšším orgánem korporace (zpravidla valná hromada), je relativně neplatná. Z nové právní úpravy vyplývá, že není-li smlouva o výkonu funkce schválena nejvyšším orgánem korporace, vůbec nenabude účinnosti. Jinak nabývá smlouva o výkonu funkce účinnosti dnem jejího uzavření nebo dnem vzniku funkce (rozhodující se skutečnost, která nastane později), nejvyšší orgán korporace může stanovit účinnost odlišně. Nebyla-li smlouva o výkonu funkce uzavřena vůbec nebo nenabyla-li účinnosti, nepoužije se pravidlo o bezplatném výkonu funkce, ale členu voleného orgánu přísluší odměna za výkon funkce v obvyklé výši. Nově je pak

upraveno, že vznikne-li rozpor mezi společenskou smlouvou a smlouvou o výkonu funkce, platí ujednání obsažené ve společenské smlouvě.

Pozor: *Novela mění všechna podstatná pravidla, která ve vztahu ke smlouvě o výkonu funkce platila před ní. Doporučujeme provést revizi všech v minulosti uzavřených smluv o výkonu funkce a zajistit jejich soulad s novelizovaným zněním ZOK (dodatky, nebo novými smlouvami). Dodatky nebo nové smlouvy musí být schváleny valnou hromadou, jinak vůbec nenabudou platnosti. A i tady platí to, co bylo uvedeno u bodu 3 - tedy nutnost prověřit, že na valné hromadě rozhodovali skuteční majitelé zapsaní v ESM. Jinak nebude souhlas valné hromady s novou smlouvou o výkonu funkce (dodatkem k původní smlouvě) udělen platně.*

- 8. Odstoupení z funkce (§ 58 odst. 1 ZOK):** Z právní úpravy byla vypuštěna podmínka, že člen orgánu nesmí odstoupit z funkce v době pro obchodní korporaci nevhodné. Nově může člen orgánu z funkce odstoupit kdykoliv a postačuje k tomu pouze oznámení o odstoupení příslušnému orgánu. Výkon funkce pak končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat příslušný orgán. Avšak i nadále platí, že odstupující člen orgánu nesmí svým odstoupením způsobit korporaci újmu.

Pozor: *Tato změna je poměrně srozumitelná a nevyžaduje žádné dodatečné vysvětlování. Odstoupení z funkce už není vázáno na dobu, kdy to nebude znamenat pro společnost zvýšené riziko; pro odstoupení z funkce není dáno žádné omezení. Zákonodárce poměrně správně dospěl k závěru, že není žádoucí, aby byl kdokoli nucen setrvávat ve funkci, kterou nechce vykonávat.*

- 9. Vypuštění údajů ze společenské smlouvy nebo stanov (§ 146 odst. 3 ZOK):** Zatímco odstranit ze společenské smlouvy (nebo stanov) pro pozdější fungování společnosti naprosto zbytečné údaje, které jsou ve společenské smlouvě (stanovách) vyžadovány při založení společnosti (např. vkladová povinnost, určení jednatelem apod.), vyžadovalo rozhodnutí valné hromady a pořízení notářského zápisu, novela ZOK tento proces výrazně zjednodušuje a zlevňuje tím, že kompetenci provést výmaz těchto nadbytečných údajů svěřuje do působnosti jednatelů bez nutnosti pořizovat notářský zápis.

***Pozor:** Změna přináší možnost zjednodušit text zakladatelských dokumentů (společenská smlouva, stanovy...) o pasáže, které mají svůj význam pouze v době, kdy společnost vznikala a jejich přínos pro dobu pozdější je nulový. Společnosti je umožněno bez nadbytečných formálních požadavků (notářský zápis) zjednodušit text zakladatelského dokumentu. Potěšující je, že zjednodušení je dáno jako možnost, nikoli jako povinnost. Je tak na uvážení společnosti, zda této možnosti využije. Pokud ano, je nutno mít na paměti povinnost založit změněný (zjednodušený) text dokumentu do sbírky listin vedené příslušným obchodním rejstříkem.*

10. Liberálnější úprava zákazu konkurence (§ 199 ZOK, resp. § 441 a 451 ZOK):

Okruh činností, které nesmí vykonávat jednatel, příp. člen jiného vrcholného či kontrolního orgánu společnosti, může společenská smlouva (stanovy) rozšířit, zúžit nebo úplně zrušit (vyloučit). Vedle toho může vymezit podmínky, které uplatnění zákazu konkurence podmiňují. I přes jistě správný obsah novely respektující vyšší míru autonomie společenské smlouvy (stanov) v rozhodování o určitém spektru činností členům statutárních a kontrolních orgánů společnosti zapovězených, je namístě upozornit na skutečnost přetrvávající obecné povinnosti jednání s péčí řádného hospodáře a dodržování obecných pravidel o střetu zájmů, jejíž dopad nevyklučuje ani úplné zrušení zákazu konkurence.

***Pozor:** Jednoznačně pozitivní změna, která akceptuje, že společnosti jsou svéprávnými entitami, které jsou samy schopny posoudit, nakolik je pro ně významný zákaz konkurence z hlediska praktického fungování firmy a jejich klíčových osob. Na rozdíl od obdobné změny provedené u možnosti zastavit podíl, dává zákonodárce společnosti širší pole působnosti a pravidla střetu zájmů může nejen zpřísnit, ale může je i rozvolnit nebo dokonce úplně zrušit.*

11. Statutární ředitel (§ 463 ZOK): Funkce statutárního ředitele v akciové společnosti

s monistickou strukturou zanikla k 31. 12. 2020 ze zákona. Že pro zánik funkce statutárního ředitele neposkytla novela ZOK společností s tímto vnitřním uspořádáním žádné přechodné období, ve kterém by mohly reagovat jak administrativně, tak i personálně, je nejspíše legislativním opomenutím.

Každopádně obchodní rejstříky provedly potřebné změny v zápisech automaticky a funkci statutárního ředitele tak nahradily funkcí správní rady, resp. funkci statutárního ředitele vymazaly. Pokud byla podle platných stanov dotčené společnosti správní rada jednočlenná a jejím jediným členem byl k 1. 1.2021 statutární ředitel, tak formálně zanikla pozice statutárního ředitele a jeho kompetence automaticky přešly na jednočlennou správní radu, která vzhledem k personální totožnosti fakticky plynule navázala na předcházející činnost statutárního ředitele a společnost je následně povinna odpovídajícím způsobem v zákonné roční lhůtě upravit své stanovy v souladu s novelou ZOK. Pro samotného statutárního ředitele to pak v praxi znamenalo, že přestal používat titul "statutární ředitel" a začal používat titul "člen správní rady", což mohl být pro někoho jistý reputační (ale rozhodně ne právní) problém. V případě vícečlenných správních rad (ze zákona je správní rada tříčlenná, pokud stanovy neurčují jinak) je zánik funkce statutárního ředitele komplikovanější, protože je nutno vyjasnit zejména zastupování společnosti navenek.

Pozor: Jedná se o změnu, jejíž účinky již dotčené firmy pocítily, protože jim v zápisu v obchodním rejstříku s počátkem roku 2021 zmizela pozice statutárního ředitele.

a) V nejjednodušší situaci budou společnosti, které před rokem 2021 měly jednočlennou správní radu a jejím členem byla stejná osoba, která vykonávala funkci statutárního ředitele. Jedinou změnou bylo, že tato osoba přestala užívat titul "statutární ředitel", ale užívá pouze titul "člen správní rady".

b) Složitější je situace, kdy byl statutární ředitel současně členem vícečlenné správní rady. I tady je poměrně snadné řešení. Stávající stanovy společnosti logicky nemohly předem obsahovat ustanovení řešící rozsah jednání podpisových oprávnění členů správní rady navenek, protože statutárním orgánem byl statutární ředitel (nikoli správní rada). V souladu s ust. § 164 odst. 2 první věta občanského zákoníku je dnem 1. 1. 2021 oprávněn jednat za akciovou společnost každý člen správní rady samostatně. Pokud tak již společnost neučinila, mělo dojít

k úpravě stanov v jednorroční lhůtě, a to tak, aby způsob jednání správní rady odpovídal požadavku společnosti pro jednání navenek.

c) V problému jsou společnosti, kde dosavadní statutární ředitel není členem správní rady a správní rada je typickým orgánem pouze kontrolním. Povinnosti statutárního orgánu přešly k 1. 1. 2021 na správní radu, aniž by tato disponovala potřebnými kompetencemi.

Pokud společnosti doposud nereagovaly, pak nepochybně pocítují jisté omezení v činnosti svého "nového" statutárního orgánu. Je nutné co nejdříve svolat valnou hromadu, změnit stanovy společnosti v částech týkajících se statutárních orgánů a v případě potřeby i provést potřebné personální změny ve složení správní rady. Ust. § 463 ZOK nadále umožňuje mít správní radu pouze jednočlennou.

12. Povinnost uchovávat zápisy z jednání (§ 158a obč. zák.): Některé dokumenty mohou být podle zákona o archivnictví a spisové službě (zák. č. 499/2004 Sb.) natolik důležité, že musí být před skartací nabídnuty státnímu archivu k posouzení. Vyjmenovány jsou v příloze č. 1 tohoto zákona (mimo jiné např. protokoly a zápisy z jednání statutárního orgánu a dozorčího orgánu, zprávy dozorčího orgánu, zápisy z valných hromad s přílohami; řídicí akty vedení, zápisy z porad vedení apod.). Pokud to archiv uzná za vhodné, převezme je do svého archivu a udělá z nich tzv. „archiválii“. Zákon o archivnictví však nestanoví žádnou minimální dobu, po kterou musí být takové dokumenty uchovávány. Jen ukládá povinnost nabídnout je státnímu archivu k posouzení. Nové ust. § 158a obč. zák. tedy takovou minimální dobu stanovuje a ukládá právnickým osobám uchovávat zápisy z jednání nejvyššího orgánu (obvykle valná hromada) i s přílohami po celou dobu jejich existence (tedy až do zrušení = provedení výmazu korporace z rejstříku, pokud je zapisována). Ani výmazem však povinnost uchovávat tyto dokumenty nekončí. Ruší-li se právnická osoba likvidací, likvidátor je povinen zajistit uchování zápisů ještě 10 let po zániku. Ruší-li se bez likvidace, musí uchování po dobu 10 let zajistit insolvenční správce nebo jiná osoba určená soudem.

13. Ukládání dokumentů do Sbírk listin (§ 105a zák. č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů):

Zpřísnuje se porušení povinnosti ukládat určené dokumenty do sbírky listin vedené příslušným obchodním rejstříkem. Pokud korporace neuloží do sbírky listin řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku za dvě po sobě jdoucí účetní období a nezjedná-li nápravu ani po výzvě soudu, může jí soud uložit pořádkovou pokutu až do výše 100 tis. Kč. Pokud by korporace porušovala povinnost ukládat určené dokumenty do sbírky listin opakovaně (nebo pokud by neukládání dokumentů do sbírky listin mělo závažné důsledky pro třetí osoby), má soud k dispozici sankci: rejstříkový soud může i bez návrhu zahájit řízení o zrušení korporace (soudu je dána možnost korporaci zrušit, ale není povinen tak učinit). Pokud by se však soudu nepodařilo výzvu k uložení dokumentů korporaci doručit, nastupuje mnohem přísnější sankce: soud zahájí řízení o zrušení korporace (soud má povinnost korporaci bez dalšího zrušit; nemá žádný prostor pro svoji úvahu, zda tak učiní, či nikoliv).

JAK REAGOVAT

- Změny nabyly účinnosti dne 1. 1. 2021 a od tohoto data je nezbytné se řídit novelizovanými pravidly.
- Korporace, které v minulosti využívaly institut statutárního ředitele, musí bezodkladně revidovat své vnitřní uspořádání (pokud tak již neučinily) a provést administrativní a personální změny tak, aby vyhověly nové právní úpravě a současně realizovaly své plánované organizační uspořádání. Eventuální změny zapsat do obchodního rejstříku. V návaznosti na to prověřit, jaká právní jednání kdo za společnost od 1. 1. 2021 učinil a posoudit jejich platnost a případně je konvalidovat.
- Provést revizi společenské smlouvy (stanov) a provést případně potřebné změny. Ujednání společenské smlouvy (stanov), která byla v rozporu s donucujícími ustanoveními novelizovaného ZOK, pozbyla závaznosti dnem 1. 1. 2021. Do 31. 12. 2021 však musí korporace upravit své společenské smlouvy (stanovy) tak, aby odpovídaly novelizovanému znění ZOK a upravené dokumenty doručit do sbírky listin.
- Provést revizi smluv o výkonu funkce zejména s důrazem na soulad s novelizovaným zněním ZOK a sjednání výše odměny nebo bezúplatnosti.
- Provést revizi podmínek převoditelnosti (zastavitelnosti) podílu či akcií ve společenské smlouvě (stanovách) a případně je pozměnit.
- Před jakoukoli výplatou podílu na zisku (jiných zdrojích) důsledně provádět test insolvence a test likvidity.
- Provést revizi sjednaných pravidel pro distribuci zisku, a pokud by byla jejich realizace nemožná, přesmlouvat je.
- Pro jakoukoli transakci, u níž by panovala nejistota, zda musí být schválena valnou hromadou, je vhodnější takový souhlas zajistit.
- Ověřit, zda existuje konkrétní fyzická osoba, která je zmocněna zastupovat korporaci jako statutární orgán v jiné právnické osobě a zajistit její zápis do obchodního rejstříku nejpozději do 30. 6. 2021.
- Při jednání s korporací, jejímž statutárním orgánem je jiná právnická osoba prověřit, zda fyzická osoba, která za ni jedná, splňuje nové podmínky (po 30. 6. 2021 je o ní zápis v obchodním rejstříku).

Hospodářská komora České republiky

Odbor legislativy, práva a analýz
Budova Florentinum – Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

www.komora.cz

Tel.: +420 266 721 300
E-mail: office@komora.cz
Vydání: leden 2020